

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 552513/9

בבית הדין הרבני האזורי חיפה

לפני כבוד הדיינים:

הרב דניאל אדרי – אב"ד, הרב בן ציון הכהן רבין, הרב אלעד עלי

התובע: פלוני (ע"י ב"כ טו"ר אריה לייב גרליץ)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד יוסף גרצ'יקוב)

הנדון: כתובה

פסק דין

הצדדים נישאו כדמו"י ביום ח' בתמוז תשמ"ט (11.7.1989).

האיש עזב את דירת הצדדים ביום ח' בתמוז תש"ע (20.6.2010), וביום י"ז באב תש"ע (28.7.2010) הגיש תביעת גירושין. לדבריו עבר לגור אצל אמו, ולאחר מיכן הכיר אישה שחי איתה והיא הרה ממנו, לדברי הנתבעת האישה אינה יהודיה. בדיון ההוכחות הוזמנה בת זוגו שהצהירה שהכירה את האיש בהיותו נשוי בסוף שנת 2010 ובספטמבר 2011 נולד להם ילד.

הצדדים התגרשו בתאריך י"ט בתמוז תשע"ה (6.7.2015).

כתובת האישה היא 3 מיליון ש"ח.

בתאריך כ' בטבת תשע"ה (11.1.2015) ניתן פסק דין המחייב את האיש בכתובת אשתו, ואעתיק את מסקנות פסק הדין בעניין הכתובה והגירושין.

מסקנות:

א. על הצדדים להתגרש כהסכמתם.

ב. על הצדדים לפתוח תיק לסדור הגט.

ג. הבעל חייב עקרונית בכתובת אשתו.

ד. הבעל יעביר את חלקו בדירה על שם האישה כחלק מתשלום הכתובה.

ה. בנוסף הבעל ישלם לאישה סך 2,000 ₪ כל חודש למשך 30 חודשים, תשלום ראשון החל מתאריך 1.2.2015.

ו. שאר התשלומים שהזכרנו לעיל (בגוף הפסק) מגולמים גם כן כתשלום הכתובה.

על פסק דין זה הגיש האיש ובא כוחו ערעור לבית הדין הגדול בתאריך י' באדר תשע"ה (1.3.2015) וזה תוכן הערעור:

וזה תוכן הערעור:

לאור האמור והמקובץ, מבוקש בזאת כי כבוד ביה"ד יקבל את הערעור ויקבע:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

- א. כי האישה – המשיבה אינה זכאית לכתובה כלל.
- ב. אף אילו היא זכאית הרי שיש לקבוע את סך הכתובה המוגזמת, לכל היותר, על סך של 120,000 ש"ח.
- ג. אף אם ייקבעו דמי כתובה לאישה כאמור לעיל, הרי שיש לקזז מסכום זה את דמי השימוש הראויים בגין מגורי האישה לבדה משך השנים בדירת הצדדים, וכן את סך ה-18,000 ש"ח שנקבעו לה בערכאות האזרחיות במסגרת תביעתה למזונות משקמים.
- פסק הדין מבית הדין הגדול ניתן בתאריך כ"ח בתשרי תשע"ז (30.10.2016) ואעתיק את עיקר פסק הדין:

פסק דין

הועתק חלק מפסק הדין נשוא הערעור ומסקנות פסק הדין.

הובאו טיעוני המערער המרכזיים.

הובאו טיעוני ותגובת המשיבה.

דיון והכרעה

לאחר העיון בעמדות הצדדים ובאי כוחם ובשמאות העדכנית וכן בפסק הדין נשוא הערעור, עמדת בית הדין שיש להשיב את התיק לעיונו מחדש של בית הדין קמא לבחינת העובדות והטענות ההלכתיות של המערער.

להלן נימוקינו:

מפסק הדין נשוא הערעור עולה כי בית הדין לא בדק את שווי הדירה וכפי שציין "אמת כי בית הדין לא נכנס לעובי הקורה כמה בדיוק הוא חלקו של הבעל בדירה" וכפי הנראה הסתמך על דברי המשיבה ובאת כחה ששוי הדירה הוא 600,000-700,000 ש"ח. ראה פרוטוקול דיון מיום ל' אדר א' תשע"ד 02.03.204, שורות 74-75.

בעניין זה לא התייחס בית הדין קמא לטענת המערער לשווי הדירה בסך 900,000-1,000,000 ש"ח. ראה פרוטוקול מיום כ"א בכסלו תשע"ד 24.11.2013 וכפי שטען גם בדיון שהתקיים בפנינו.

כאמור, שוויה של הדירה העדכני עומד על 870,000 ש"ח וגם אם ננקוט משנה זהירות ונפחית מעט מהסכום עדיין יש פער מהותי בין הצדדים ובית הדין נקט בעמדה חד צדדית.

נמצא אפוא שבנתונים העובדתיים התברר שחישוב בית הדין קמא את חלקו של המערער בדירה רחוק מהמציאות ויש לכך השלכה ישירה באשר לחישוב הפיצוי שיש לתת למשיבה.

בחישוב זהיר בין עמדת המשיבה לשוויה העדכני של הדירה נמצא כי יש פער של כמאתים חמשים אלף ש"ח שמהם מגיע למערער מחצית, קרי, 125,000 ש"ח ללא קיזוזים המגיעים למערער ממזונות המשקמים ומתשלום חלקו בדירה בגין שימוש המשיבה.

נימוק נוסף שלדעתנו יש לתת עליו את הדעת והוא טענת המערער שלא לחשב כלל את הכספים ששילמו הורי המשיבה (הן בסך 366,990 כטענת המשיבה והן כמחצית מזה כטענת המערער) וזאת משני טעמים. האחת. הוריה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נתנו במתנה כמקובל בימינו וגם מספק עומדת לו מוחזקות בעצם הרישום בטאבו. השנייה. טענת פורע חובו של חברו שאינו חייב לשלם לו.

בית הדין סבור שלשתי הטענות יש מקום בהלכה.

הטענה הראשונה. לא מצאנו בכל החומר שבתיקים את עמדת המשיבה לטענה זו, המשיבה לא הציגה כל הסכם הלוואה עם הוריה, או תנאי שהתנו הוריה עמם לפני ששילמו את חוב המשכנתא, הוריה לא נחקרו בבית הדין אודות טענת המערער, כך שלמערער עומדת הזכות לטעון שאין לחשב כספים אלה כלל.

זאת ועוד. אם הורי המשיבה יעמדו על זכותם לחיוב המערער בתשלומים ששילמו, הרי שעל הצדדים להתמודד שווה בשווה עם תביעה זו ככל שתוגש שהרי שניהם נהנו בשווה.

מן ההיבט ההלכתי, יש לציין לדברי תרומת הדשן סימן שי"ז שהובאו ברמ"א חו"מ סוף סימן רמ"ו ומחלוקת הפוסקים באבי אישה שפרע חוב חתנו הנידון בשו"ע אה"ע סימן ע' סעיף ח ובנושאי כלים שם.

הטענה השנייה. גם כאן לא מצאנו התייחסות של המשיבה לטענה זו. גם בחומר שבתיקים כולל בית הדין קמא, לא נמצאת התייחסות עניינית לטענה זו, ויש לבחון את הטענה בהתאם לכללי ההלכה.

גם כאן הפער בין התחשבות בתשלומי הורי המשיבה או אי התחשבות עשוי להשליך השלכה ישירה לתשלום המערער.

בהקשר זה יוער, כי הטענות הללו לא היו לפני בית הדין קמא בבואו להכריע בתביעת הכתובה ובהתאם לתקנה קל"ו בתקנות הדיון מאחר וטענות המערער החדשות, כמו גם השמאות העדכנית לא הובאו בפני בית הדין הפוסק הרי שיש להחזיר את התיק לעיונו מחדש של בית הדין קמא שיבחן אותם לגופם.

בנסיבות מקרה זה לא ברור האם בית הדין האזורי חייב את המערער בפיצוי נוסף מעבר למה שהביא שבכתובה מוגזמת יש לחייב בסכום של 120,000 ש"ח או לא, כך ששיקולי בית הדין בפסק הדין אינם נהירים.

בית הדין מבהיר כי לא מצאנו עילה מוצדקת להתערב בשיקולי בית הדין בקובעו כי המשיבה זכאית לקבל את כתובתה ואין לה דין מורדת כפי שטען המערער.

לאור האמור פוסק בית הדין:

א. הערעור מתקבל חלקית.

ב. על הצדדים לפנות לבית הדין קמא שיבחן מחדש את עמדתו בחוב תשלום הכתובה לאור הנתונים החדשים של השמאות וטענות המערער.

ג. במסגרת זו יקבע בית הדין החלטה בעניין על מי מהצדדים יחולו הוצאות השמאי.

הרב נחום שמואל גורטלר, הרב יצחק אלמליח, הרב מימון נהרי

קודם שאפתח בפסק הדין אומר, שבית דין זה מכבד ומעריך את דייני בית הדין הגדול כל אחד לפי כבודו ומעלתו, ואף כפוף להחלטותיו ומקבל כל החלטה שפסק גם אם אינה לרוחו.

עניין למרן הגאון הרב עובדיה יוסף זצ"ל שו"ת יביע אומר חלק ט - אבן העזר סימן כ"ז:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מעשה שבאו לפנינו איש ואישה שנישאו שניהם בזיווג שני, (ולו בת מאישה קודמת ולה בת מאיש קודם), ביום י' תמוז תש"ך. כשבועיים לפני החתונה הופיעו שניהם אצל רושם הנישואין כנהוג, והבעל התחייב בפניו כפי שנכתב בתיק הנישואין בנוסח זה: החתן מתחייב לפרנס ולכלכל את נ. (בת האישה) עד שתתחתן. ולראיה באנו עה"ח (-) ש. ב. ע"כ. אולם לא נערך שום קנין על זה. גם רושם הנישואין הרב ב' העיד בפנינו שלא היה כל קנין, (ושבשום תיק נישואין אינו נוהג לעשות קנין). ובעת הנישואין לא נזכר מזה דבר. כיום הבעל רוצה להפקיע עצמו ממזונות בתה. (ברצונו היה לחייב אשתו בגט לרגלי סכסוכים שפרצו ביניהם, ולשחררו ממזונות אשתו גם כן. בקשתו זו נדחת על פי בית הדין). ופסקנו פה אחד לפוטרו ממזונות בת האישה, מטעמים שיבוארו להלן בס"ד. והאישה הגישה ערעור, והרבנים: ר' יעקב הדס, ור' י. ש. אלישיב, ור' ב. זולטי, (שליט"א) חייבוהו במזונות בתה, והחזירו התיק לפנינו לקבוע סכום המזונות לבתה. ואנכי הרואה כי שגו ברואה, ופסק דינם אין בו ממש לחייב מזונות הבת. ואשיחה וירוח לי. ומה' אשאל עזר לבל אכשל בדבר הלכה ח"ו.

הנני הולך בדרכו של מרן מוריני ורבינו הגאון הרב עובדיה יוסף זצ"ל שהינו נר לרגלי בכול פסיקותי, גם בנדון דידן לדעת בית דין זה ולאחר העיון והמחילה הרבה, הפסק דין שניתן על ידי בית הדין הגדול אין בו בכדי להחזיר את התיק לבית דין קמא ואפרט.

בית הדין הגדול כתב שני נימוקים לדחיית פסק הדין והחזרתו לבית דין קמא. נימוק ראשון:

מפסק הדין נשוא הערעור עולה כי בית הדין לא בדק את שווי הדירה וכפי שציינ "אמת כי בית הדין לא נכנס לעובי הקורה כמה בדיוק הוא חלקו של הבעל בדירה" וכפי הנראה הסתמך על דברי המשיבה ובאת כוחה ששווי הדירה הוא 600,000-700,000 ש"ח. ראה פרוטוקול דיון מיום ל' אדר א' תשע"ד 02.03.204, שורות 74-75.

בעניין זה לא התייחס בית הדין קמא לטענת המערער לשווי הדירה בסך 900,000-1,000,000 ש"ח. ראה פרוטוקול מיום כ"א בכסלו תשע"ד 24.11.2013 וכפי שטען גם בדיון שהתקיים בפנינו.

כאמור, שוויה של הדירה העדכני עומד על 870,000 ש"ח וגם אם ננקוט משנה זהירות ונפחית מעט מהסכום עדיין יש פער מהותי בין הצדדים שבית הדין נקט בעמדה חד צדדית.

נמצא אפוא שבנתונים העובדתיים התברר שחישוב בית הדין קמא את חלקו של המערער בדירה רחוק מהמציאות ויש לכך השלכה ישירה באשר לחישוב הפיצוי שיש לתת למשיבה.

בחשוב זהיר בין עמדת המשיבה לשוויה העדכני של הדירה נמצא כי יש פער של כמאתיים חמשים אלף ש"ח שמהם מגיע למערער מחצית, קרי, 125,000 ש"ח ללא קיזוזים המגיעים למערער ממזונות המשקמים ומתשלום חלקו בדירה בגין שימוש המשיבה.

לעניות דעתי הנימוק אין לו מקום להיאמר, בית הדין כתב מפורש שאינו נכנס לעובי הקורה כמה בדיוק הוא חלקו של הבעל בדירה, היות ולדעת בית הדין הבעל היה מוכן לוותר על חלקו בדירה לטובת האישה כפי שאכתוב בהמשך. בית הדין העריך את הדירה בשווי של כ-700,000 ש"ח, וזאת על פי הסכמת הצדדים, האישה עצמה אמרה בפרוטוקול הדיון מתאריך ל' אדר א' התשע"ד (2.3.2014) שורה 75 שזהו שווי הדירה, ובא כוח הבעל הסכים לסכום זה כמובא שם בפרוטוקול שורה 12, ונצטט:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית הדין: כמה נשאר משכנתא?

ב"כ הבעל: 250,000 עד 300,000 והדירה שווה 700,000.

הסכמת הצדדים היא הסיבה שבית הדין לא התייחס לטענת הבעל ובא כוחו, שנאמרה בדיון קודם, ששווי הדירה בסך 1,000,000-900,000 ש"ח, ראה פרוטוקול מיום כ"א בכסלו תשע"ד (24.11.2013). בית הדין הביין שהסכום שנאמר הינו גוזמא ובא כוח הבעל ערך בדיקה ובדיון שהתקיים לאחר כארבעה חודשים אמר את המחיר המדויק, מחיר שמוסכם על האיש והאישה. הסכמת הצדדים היא גם הסיבה שבית הדין לא מינה שמאי. בפרוטוקול הדיון שם שורה 76 בית הדין אמר שימנה שמאי, ולמרות זאת לא מינה שמאי, ההסבר כנ"ל, לאחר שבית הדין נוכח לדעת שערך הדירה מוסכם על הצדדים לא ראה צורך במינוי שמאי לחינם, מינוי הכרוך בהוצאות של הצדדים.

אין מקום למחשבה שיש טעות סופר בפרוטוקול ובמקום ב"כ הבעל היה צריך להיות ב"כ האישה, מאחר ובתאריך ט' באדר ב' תשע"ד (11.3.2014) מיד לאחר הדיון שהתקיים בתאריך ל' באדר א' תשע"ד (2.3.2014), הוגשה בקשה מב"כ הבעל לתיקון הפרוטוקול, הבקשה הייתה לשנות שורה 78 ומתן הבהרה. למרות זאת בית הדין לא התבקש לשנות את האמור בשורה 12 מחיר הדירה 700,000 ש"ח, או לשנות ולכתוב שאלו דברי בא כוח האישה, הבדלים מהותיים וברורים אולי אפילו יותר מהתיקון שבית הדין התבקש לעשות, נמצא שאין מקום לערער על אמינות הפרוטוקול. ואעתיק את ההחלטה שניתנה בתאריך י' באדר ב' תשע"ד (12.3.2014):

הבקשה למתן הבהרה ותיקון הפרוטוקול הוקראה.

החלטה:

בית הדין מבהיר בזאת שהתשלום 2,000 ש"ח למשך 3 שנים הינו תוספת לויתור חלקו של הבעל בדירה.

כמו כן לבקשה לתיקון הפרוטוקול בית הדין נעתר ובשורה 78 לפרוטוקול יבוא והבעל "לא משלם את המשכנתא" במקום "משלם את המשכנתא".

בית דין קמא לא ירד לעומק דעתו של ביה"ד הגדול ולא הביין את החלטתו למנות שמאי, ונסביר את הדברים.

כאמור לעיל הסכמת הצדדים על ערך הדירה נאמרה בדיון שנערך במרץ 2014 פסק הדין של בית הדין קמא ניתן בינואר 2015 פחות משנה לאחר מכן. החלטת של ביה"ד הגדול למינוי שמאי ניתנה באוגוסט 2016 חוות הדעת של השמאי הוגשה בספטמבר 2016 שנתיים כמעט לאחר מתן פסק דין, וכשנתיים וחצי לאחר שהצדדים הסכימו לערך הדירה. חוות הדעת של השמאי כפי שנכתב בדו"ח השמאי (סעיף 4 לחו"ד) העריכה את שווי הדירה נכון למועד עריכתה דהיינו 11 לספטמבר 2016. ברור לכל שחוות דעת שניתנה כשנתיים לאחר פסק הדין לא תשקף את ערך הדירה ביום פסק הדין, ובפרט בשנים שערך הדירות האמיר כידוע. ערך הדירה המחייב את הצדדים לעולם יהיה כערכו בשעת פסק הדין או בהערכת שמאי הסמוכה לו, ותאריך פסק הדין הוא התאריך הקובע ואם יש ספק בערכה של הדירה היה צריך להיבדק ערכה בשעת פסק הדין. על האמור יש להוסיף שמעיון במקבץ עסקאות ממערכת מס שבח שהציג השמאי דירה דומה עם שטח דומה של 74 מ"ר קומה 14 נמכרה בתאריך נובמבר 2014 שמונה חודשים לאחר הסכמת הצדדים על שווי הדירה וסמוך למתן פסק הדין בסך של 775,000 ש"ח, נמצא שהערכת הדירה דינן ששטחה גם 74 מ"ר קומה 15 בסך של 700,000 ₪ היא הערכה הקרובה למציאות

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ובפרט שיש לצרף לכך את דברי השמאי בחוות הדעת על מצבה הירוד של דירה דין ע"ש בסעיף 9.2 לחוות הדעת "ניתנה הפחתה במחיר הדירה הנישומה בעקבות מצב תחזוקה ירוד", אין ספק שערכת מחיר הדירה ב-700,000 ש"ח ליום מתן פסק הדין היא הערכה מדויקת. וכל זאת לא כפי שכתב בית הדין הגדול. בית הדין ראה לנכון להאריך בכל האמור בגלל דברי בית הדין הגדול שחישובי בית הדין האזורי בעניין הדירה רחוק מהמציאות, וד"ל.

לאור האמור מתייתרים דברי בית הדין הגדול שכתב וזה לשונו:

בחישוב זהיר בין עמדת המשיבה לשוויה העדכני של הדירה נמצא כי יש פער של כמאתיים חמשים אלף ש"ח שמהם מגיע למערער מחצית, קרי, 125,000 ש"ח ללא קיזוזים המגיעים למערער ממזונות המשקמים ומתשלום חלקו בדירה בגין שימוש המשיבה.

גם לשיטתו של בית הדין הגדול לא מובן כיצד הגיעו לפער של 250,000 ש"ח, אם לא נאמר שבית הדין הגדול חישב את הדירה בסך של 600,000 ש"ח לשיטתו, ואילו היו מעיינים בפרוטוקול לא היו נצרכים לכל זאת.

לעניין ויתור הבעל על חלקו בדירה. מעיון בפרוטוקול הדיון מיום ל' באדר תשע"ד (2.3.2014) עולה שבית הדין הציע שהבעל יוותר על חלקו בדירה כתמורה לכתובה (שורות 13-14, ושורות 67-68), את ההתנגדות להצעה העלו דוקא האישה ובא כוחה ואילו הבעל ובא כוחו כלל לא התנגדו עיין בפרוטוקול. אין ספק שכל המעיין בפרוטוקול יראה שאכן הבעל ובא כוחו היו מוכנים ואף מסכימים לוותר על הדירה לאישה. ובפרט שעניין הויתור הדירה לטובת האישה אינו חדש וזה היה רצונו של הבעל מתחילה, כפי שעולה מפרוטוקול הדיון מתאריך ט"ו בכסלו תשע"א (22.11.2010) שורות 14-16 וזה לשונו:

בית הדין: מה אתם מתכוונים לעשות עם הבית?

האישה: מדובר בדירה בת שלשה חדרים בק' ואני מאמינה שהבעל יוותר לי עליה.

הבעל: אכן.

גם ללא הצעת בית הדין הבעל אמר זאת מעצמו. ואם ישאל השואל מדוע הבעל מוכן לוותר על הדירה, תשובתו בצדו, הבעל ידע שיחויב בכתובה ואצה לו הדרך להינשא לבת זוגו שכאמור בפתיחת הדברים הבעל התגורר עמה באותה העת ובשנת 2011 אף נולד להם ילד, ומשכך היה מוכן לוותר על הדירה לטובת האישה. התנגדות הבעל ובא כוחו הייתה לעניין של תשלום נוסף בסך של 2,000 ש"ח למשך שנתיים דבר זה נרמז בפסק הדין וגם קיבל משנה תוקף בהבהרה ששלח:

בא כוח הבעל התנגד בטענה שבית המשפט פסק לבעל 3,500 ₪ עבור מזונות הילדים ובנוסף מזונות משקמים לאישה בסך 1,500 ₪ לחודש למשך שנה לדבריו הבעל לא יוכל לעמוד בתשלומים.

כל התנגדותו של בא כוח הבעל היה רק לעניין התשלום אך לא לעניין העברת הדירה.

הנימוק השני של בית הדין הגדול

נימוק נוסף שלדעתנו יש לתת עליו את הדעת והוא טענת המערער שלא לחשב כלל את הכספים ששילמו הורי המשיבה (הן בסך 366,990 כטענת המשיבה והן כמחצית מזה כטענת המערער) וזאת משני טעמים. האחת, הוריה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נתנו במתנה כמקובל בימינו וגם מספק עומדת לו מוחזקות בעצם הרישום בטאבו. השנייה, טענת פורע חובו של חברו שאינו חייב לשלם לו.

גם לעומקם של דברים אלו לא הצלחנו לרדת. כל המעיין בפסק הדין יראה שבית הדין כלל לא נכנס לחישוב ולא דן בשאלה כמה הורי האישה שילמו ומה החלק שיש לחייב את הבעל בהחזר המשכנתא. בית הדין גם לא ראה צורך לדון בשאלה אם הורי האישה נתנו זאת במתנה או לא, והאם יש כאן דין פורע חוב חבירו שאינו חייב לשלם לו. וכל זאת מהסיבה הפשוטה שבית הדין כלל לא חשבו לחייב אותו בהחזר, משכך גם הנימוק השני שהובא לעיל אין בו בכדי לסתור את פסק הדין.

דעתו של בית הדין היתה שיש צורך דחוף לסיים את התיק ולהביא את הצדדים לסידור גט. כאמור לעיל עוד בזמן היותו נשוי לאשתו הבעל פתח פרק שני בחייו עזב את הבית עבר להתגורר עם חברתו לחיים ואף נולד לו ילד ממנה וכל זאת בעודו נשוי. בית הדין חשש שאם התיק לא יסתיים בצורה מהירה ככול הניתן יש חשש שהדברים יתגלגלו למחוזות לא רצויים וד"ל. כאמור לעיל לבית הדין היה ברור שהבעל מוכן לוותר על חלקו בדירה, כפי שהוא עצמו אמר בדיון מתאריך ט"ו בכסלו תשע"א (22.11.2010) שורות 14-16, וגם המניעים לכך היו ברורים לכל. האישה ובא כוחה הם אלו שהתנגדו במחשבה שאין בכך בכדי להוות תחליף לסכום הכתובה שמגיעה לאישה. בכדי לרצות את האישה בית הדין העלה טענות לטובת הבעל וטען שיש להוסיף דמי שימוש ראויים וזאת למרות שהבעל לא תבע כלל דמי שימוש, (וזאת בכלל מי שאמר שמגיע לו אם יתברר שהוא עזב את הבית הרי הצדדים התגרשו לאחר פסק הדין ומי אמר שמגיע לבעל דמי שימוש כשהצדדים פרודים והבעל עצמו עזב את הבית), בית הדין אף הוסיף את המזונות המשקמים לסכום הכתובה, והוסיף פיצוי קטן של 2,000 ש"ח למשך 30 חודש. וכפי שנכתב לעיל לתשלום של הורי האישה כלל בית הדין לא התייחס וכל זאת כמובא בגוף פסק הדין ואעתיק את הקטע מפסק הדין סיכום הדברים:

בסיכום:

"נמצא כי האישה תקבל את חלקו של הבעל בדירה כחלק מתשלום הכתובה. בנוסף תקבל סך של 2,000 ₪ בחודש למשך 30 חודשים. בנוסף יש לראות את תשלום המזונות המשקמים ששילם הבעל לאישה על פי פסק בית המשפט כחלק מתשלום הכתובה. וכן יש לראות את חוב האישה לבעל עבור דמי שימוש ראויים כחלק מתשלום הכתובה. ובזה נמצא שהאישה מקבלת פיצוי הוגן".

ואין צורך להמשיך להאריך, וד"ל.

עוד כתבו בית הדין הגדול:

בנסיבות מקרה זה לא ברור האם בית הדין האזורי חייב את המערער בפיצוי נוסף מעבר למה שהביא שבכתובה מוגזמת יש לחייב בסכום של 120,000 ש"ח או לא, כך ששיקולי בית הדין בפסק הדין אינם נהירים.

גם דברים אלו תמוהים וטוב שלא היו נכתבים, כל המעיין בדברים לעיל תחת הכותרת בסיכום יראה את התשובה ויראה שהדברים נהירים גם נהירים.

בית הדין לא פסק ולא קבע בשום מקום שחייב הכתובה הוא על סך 120,000 ש"ח, בית הדין טען שיש אומרים שבכתובה מוגזמת יש מעמידים כתובה על סך זה ודבר זה לא מוסכם, הדברים נכתבו זאת כאמרת אגב, וכידוע וכמופיע בפס"ד הרכב זה במקרים שיש חיוב כתובה מחייב כתובה בסכומים גבוהים (בית דין זה חייב כתובות בסך של 720,000 ש"ח), ובפרט במקרה דידן

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

שהבעל עזב את אשתו וחי עם אישה אחרת לא יהודיה לדברי האישה, ואף נולד לו ממנה ילד בעודו נשוי לאשת נעוריו שבית הדין היה מחייב את הבעל בכתובה גדולה מאוד שלא תפחת מכמה מאות אלפים. (ועיין תיק 573392/12 מקרה דומה שהבעל חוייב בכתובה בסך \$180,000), על כך יש להוסיף שהועלתה הצעה על ידי אחד מחברי ההרכב לחייב את הבעל בסך 720,000 ש"ח בכתובה, והצעה זו נדחתה ברוב.

לכן בית הדין כתב בגוף הפסק כי כל התשלומים הנזכרים מגולמים בכתובה, בכוננת מכוון בית הדין לא כתב את הסכום של כל חלק וחלק, וכל זאת מתוך התחשבות בבעל כאמור לעיל.

העולה מכל האמור, פסק הדין ניתן בעיקר מתוך שיקול דעת רחב לסיום ההליך לאור בגידתו של הבעל באשת נעוריו עם אישה זרה ואף הגדיל והביא עמה ילד בעודו נשוי, אחרת תיק זה היה מתגלגל וסופו לא היה ידוע.

וטוב יעשו הצדדים וכל הנוגעים בדבר ויענינו בפרוטוקול הדיון האחרון שהתקיים לאור החלטת בית הדין הגדול מתאריך ח' באייר התשע"ז 4.5.2017, ויבינו את הדברים לאשורם.

פסק דין זה נחתם בידי דייני ההרכב החדש, וזאת לאחר שעברו על כל החומר כולל פסק דין של בית הדין הגדול ושמעו את הצדדים בדיון שהתקיים בתאריך ח' אייר תשע"ז (4.5.2017) וכל זאת כפי שמופיע בתקנות הדיון תקנה ע"א.

בנוסף, פסק דין זה היה לעיני ההרכב הקודם הדיינים הרה"ג הרב איל יוסף שליט"א והרב דוד בר שלטון שליט"א והסכימו לכול האמור.

מסקנות

- א. על הצדדים לקיים את פסק הדין מתאריך כ' בטבת תשע"ה (11.1.2015) כלשונו ורוחו.
- ב. מן הדין היה מקום להטיל הוצאות על הבעל לטובת האישה, אך מאחר והדיון התקיים לאור החלטת בית הדין הגדול בית הדין נמנע מלהטיל הוצאות.
- ג. כמו כן מן הראוי היה להחזיר את התיק לבית הדין הגדול שיחליטו מי ישלם את הוצאות השמאי מאחר והם מינו את השמאי ולא בית הדין האזורי, אך מאחר ובית הדין כפוף לבית הדין הגדול וזאת אף שלא הבין את הצורך במינוי שמאי וכנ"ל, קובע בית הדין שהבעל הוא אשר ישלם את הוצאות השמאי.
- ד. על הבעל לחתום על כל מסמך שיידרש בתוך 14 יום להעברת הדירה על שם האישה בלבד.

ה. אם הבעל יסרב בית הדין יטיל עליו הוצאות.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום כ"ב בתמוז התשע"ז (16/07/2017).

הרב אלעד עלי

הרב בן ציון הכהן רבין

הרב דניאל אדרי – אב"ד